

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mevsimlik Tarım İşçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

.../.../2016

İsmail OK

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ

Amir Delim Gurdakul -Antalya	
Fahrettin Uğur Tok	K. Meriç
Kadir Kocdemir	Bursa
Yılmaz ERDEM	İstanbul
Atilla KAYA	İstanbul
Seyitkin Yılmaz	Adana
Saffet Sarıca	Kocaeli
Mustafa KALAYCI	Konya
Ekmeladdin İsmoajlı	İSTANBUL
Ertan USTA	Samsun
Mehmet N. Abızoğlu	HATAY
Ruki Ersoy	Osman.
Mehmet Parake	Antalya
Baki Samet	İstanbul
Ertan Hacıoğlu	İstanbul
Deniz Deryaylı	Antalya
Mustafa Alt	İstanbul
İsmail Faruk Aksu	İstanbul
Mehmet Erdem	Muş

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de tarımda mevsimlik çalışmanın tarihsel kökeni 1950’li yıllara dayanmaktadır. 1950’li yıllar Türkiye’de sanayinin hızla gelişmeye başladığı ve tarımda makineleşmenin ortaya çıktığı yıllardır. Kırsal kesimdeki hızlı nüfus artışıyla beraber tarım alanlarının yetersiz gelmesi, iş imkanlarının kısıtlı olması ve gelişen ulaşım ağının da kolaylaştırmasıyla insanlar aileleri ile birlikte sürekli ya da mevsimlik olarak göç etmeye başlamışlardır. Mevsimlik göç, kırsal kesimde yaşayan insanların büyük şehirlere, tarımın yoğun olarak yapıldığı ya da turizmin geliştiği yerlere bir süreliğine çalışmak üzere göç etmeleri ile gerçekleşmektedir. Tarımsal kökenli mevsimlik göçte ise Doğu, Güneydoğu ve Orta Anadolu Bölgelerinde yaşayan insanların çoğunlukla aileleri ile birlikte, yılda ortalama 3-4 aylığına, pamuk, fındık, tütün, çay, üzüm, havuç ve şekerpancarı tarımının yoğun olarak yapıldığı Çukurova, Karadeniz, Ege, Marmara ve İç Anadolu Bölgelerine; ekim, dikim, çapa, sulama ve hasat dönemlerinde göç ettikleri görülmektedir. Türkiye’nin kalkınmasında ve nüfusun önemli bir bölümünün geçiminin sağlanmasında etkili olan tarım sektörü, istihdam edilen işgücünün yaklaşık % 23’ünü oluşturmakta olup (TÜİK, Mart 2013), bunun da yarısının mevsimlik tarım işçilerinden oluştuğu tahmin edilmektedir. Sayıları azımsanamayacak ölçüde fazla olan mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşulları insan onuruna yakışır düzeyde olmamasının yanı sıra, yeterli yasal korumadan da uzaktır.

Mevsimlik tarım işçileri ulaşım, beslenme, barınma, eğitim ve sağlık alanlarında yaşadıkları sorunların yanı sıra, haftanın yedi günü, günde on iki saate varan uzun çalışma süreleri, iş kazaları ve meslek hastalıklarına açık ağır çalışma koşulları ve düşük ücretlerle yeterli yasal korumadan yoksun durumdadırlar. Mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşullarının düzenlenmesi ve bu yasal boşluğun doldurulması amacıyla Başbakanlık 24 Mart 2010 tarihinde mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ve sosyal hayatlarının iyileştirilmesi hakkında bir genelge yayımlamıştır. Ancak genelgede on dokuz madde olarak sıralanan yapılması gereken faaliyetlerin, uygulamada çoğunlukla yerine getirilmediği gözlenmektedir.

Bu nedenle anayasanın 98’inci ve TBMM İktüzüğünün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ,Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.